

УДК 342

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.11.39>**Віта Кононець,***канд. юрид. наук, доцент, майор поліції,**доцент кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ***Владислав Бойко,***курсант III курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ***Володимир Бойко,***курсант III курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЗА ПРОЕКТОМ «ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ОФІЦЕР ГРОМАДИ»

Стаття присвячена законодавчим змінам у сфері функціонування виконавчої влади України, що відбулися зі змінами у структурі правоохоронних органів. На підставі системного аналізу зроблено висновок про кадрову домінанту у реформі Національної поліції, що суттєво відрізняє її від попередніх етапів реформування.

Досліджується ефективність проекту «Поліцейський офіцер громади» та покращення рівня довіри населення до органів Національної поліції як одне з ключових завдань – втілення гарантії права кожного громадянина на справедливий виконавчий орган – та одна з передумов існування демократичної держави та суспільства, оскільки правильно побудована реформа сприяє покращенню взаємодії правоохоронців і органів місцевого самоврядування на заміну дільничних офіцерів.

Передбачається, що офіцери громади виконуватимуть усі функції дільничного, але отримають ще додаткові повноваження: зможуть регулювати дорожній рух, випускати штрафи за порушення, працювати з родинами, які потрапили в складну життєву ситуацію, та інше. Щоб це запрацювало, зараз якраз готуються зміни до відомчих наказів МВС.

Досліджено, що в офіцерів громади буде більше повноважень й вища зарплата, ніж у дільничного: натепер передбачено 14 тисяч гривень на місяць. Передбачаються також і соціальні гарантії – або службове житло, або відшкодування коштів за оренду квартири чи будинку. Адже вони житимуть в ОТГ та працюватимуть виключно на своїй території. Офіцера громади не будуть залучати, наприклад, до конвоювання злочинців або «висмикувати» в обласний центр охороняти громадський порядок під час масових заходів. Тобто 90 % свого часу він присвячуватиме саме тому, аби життя місцевого населення стало безпечнішим.

У статті розглядається, що розуміється під словосполученням «офіцер громади», а також розкриваються функції, завдання і повноваження, які покладені на нього.

У започаткуванні та поширенні проекту «Поліцейський офіцер громади» беруть участь керівництво Департаменту превентивної діяльності Нацполіції, Головні управління Нацполіції в областях, представники обласних влад, голови ОТГ, а також представники міжнародної програми підвищення кваліфікації для органів кримінального розслідування (ІСІТАР) Міністерства юстиції США.

Ключові слова: правоохоронна система, правоохоронна реформа, органи Національної поліції, правоохоронні органи, взаємодія, реформування правоохоронної системи.

Постановка проблеми. У реформуванні органу Національної поліції, що відбувається з моменту переходу міліції в поліцію, одним із проєктів є створення нового підрозділу «Офіцер об'єднаної територіальної громади». Саме цей проєкт заснований не

так давно і стартував з 29 травня цього року, тому натепер таких поліцейських лише 34 особи в 22-х об'єднаних територіальних громадах Дніпропетровської області. Робота дільничного офіцера поліції регламентується Наказом МВС № 650 «Про

затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції». З цього випливає, що окремого нормативно-правового документа, що регламентував би діяльність офіцера територіальної громади, немає, тому їхня діяльність регулюється наказом МВС № 650 та іншими наказами системи органів поліції.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Даним дослідженням займалися такі вчені-адміністративісти, як В. П. Кононець, Б. О. Логвиненко, Р. В. Миронюк, С. А. Рижкова, В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрієнко, О. М. Бандурка та інших.

Метою статті є дослідження особливостей діяльності офіцерів територіальних громад та напрацювання напрямів щодо законодавчого регулювання їхнього статусу в системі органів Національної поліції.

Виклад основного матеріалу. Не так давно була створена Національна поліція України – з кожним роком все більше розвивається і поширюється її діяльність щодо забезпечення безпеки та довіри громадян країни. У зв'язку зі зниженням рівня довіри, низьким розкриттям злочинів, великою навантаженою органів Національної поліції та багатьма іншими факторами створюється багато нових проектів. Одним із перспективних серед них, на нашу думку, є проект, який називається «Поліцейський офіцер громади».

Він передбачає роботу поліцейських у новому форматі. Проект ініційований Національною поліцією України та впроваджується за підтримки міжнародних партнерів.

Проект «Поліцейський офіцер громади» – це наступний крок у реформі Національної поліції. Його основна ціль – забезпечити кожному територіальну громаду окремим офіцером, який не тільки працюватиме на території цієї громади, але й житиме там.

Його головним завданням – орієнтуватися на потреби місцевого населення, підтримувати постійний контакт з мешканцями, щоденно забезпечувати порядок на своїй території, своєчасно реагувати на проблеми громади та запобігати вчиненню правопорушень.

Одним із проблемних питань сьогодні залишається питання зв'язку в умовах сільської місцевості та забезпечення стійкого каналу обміну інформацією в рамках роботи єдиного інформаційного порталу. Однак Національна поліція зараз працює над його вирішенням [1].

Офіцерами територіальної громади можуть стати особи, які будуть вмотивовані та добросесні, матимуть не менш ніж дворічний стаж роботи, диплом про вищу освіту

та водійське посвідчення. Особи на цій посаді мають бути самостійними і відповідальними, відкритими і комунікабельними, такими, які здатні до критичного мислення і вміють залагоджувати конфлікти.

Їх будуть обирати серед усіх, хто заповнить анкету, проведуть два етапи відбору. На першому – тестуванні – оцінюватимуть загальні навички кандидатів (рівень логічного та аналітичного мислення), знання законодавства. Також кандидати пройдуть тест на інтегративність. На другому – спеціальна комісія з представників НПУ та представників громад проведе з кандидатами особисті інтерв'ю. Ті кандидати, які пройдуть два етапи відбору, протягом двох із половиною місяців проходять спеціальний підготовчий курс (зі збереженням поточної посади і зарплати), який розробили українські та міжнародні експерти з правоохоронної діяльності. До цього курсу входять такі елементи: 1) тактична підготовка з елементами моделювання ситуацій; 2) методи контраварійного кермування; 3) розвиток навичок проактивної діяльності; 4) сучасні інструменти та методи взаємодії поліції та громади.

Новообрані працівники поліції отримають можливість призначення на офіцерську посаду; службові автомобіль та приміщення; повне екіпування; планшет (отримувати завдання і вести звітність офіцери будуть в електронному вигляді); заробітну плату від 12 000 гривень та соціальне забезпечення згідно з чинним законодавством [2].

Дніпропетровська область стала першою в Україні, де запровадили новий проект Нацполіції! Кожна об'єднана територіальна громада матиме свого поліцейського, закріпленого за громадою. Він перебуватиме на постійному зв'язку з жителями та опікуватиметься тільки їхніми потребами. Серед усіх областей України для його запровадження вибрали Дніпропетровщину.

За словами Голови Національної поліції України Сергія Князева, рішення про запуск проекту «Поліцейський офіцер громади» на Дніпропетровщині було прийнято у зв'язку з тим, що саме у цьому регіоні створено найбільшу кількість об'єднаних територіальних громад – 60 ОТГ з майже півмільйонним населенням. Через це мешканці громади потребують особливої системи безпеки. Зокрема, йдеться про поліцейського, який би опікувався виключно питанням захисту мешканців цієї громади.

Також упродовж місяця старші радники з правоохоронних питань Департаменту юстиції США ІСІТАР Майкл Ворд та Філ Вотерс навчали поліцейських найкращим міжнародним практикам взаємодії поліції

та громади, ефективній комунікації в поліцейській діяльності та передали власний успішний багаторічний досвід.

Уже на початку травня 32 об'єднані територіальні громади та одна сільська громада отримують 37 підготовлених офіцерів.

Незабаром Кіровоградська область стала другою, після Дніпропетровської, де реалізують проект «Поліцейський офіцер громади».

Проект спрямований на надання професійних поліцейських послуг у невеликих населених пунктах, що полягає не лише у реагуванні на вчинення правопорушення, а насамперед у забезпеченні захисту та безпеки громади, задоволенні її потреб.

Загалом на території області створено 20 об'єднаних територіальних громад, 14 із яких вже виявили бажання залучити дільничних, що будуть працювати і жити на їхній території. Будемо сподіватися, що у майбутньому й інші шість громад долучаться до цієї роботи [3].

Отже, основним нововведенням є те, що якщо поліцейський офіцер громади стане повноправним представником своєї громади (яка візьме на себе частину фінансової підтримки його роботи), то й звітуватиме він не тільки перед керівником місцевого органу поліції, але й перед самою громадою. Також не можна не згадати, що реалізація даного проекту стала можливою завдяки співпраці Національної поліції з міжнародними стратегічними партнерами, які надають свою підтримку у процесі реформування відомства.

Враховуючи все вищезазначене, проект «Поліцейський офіцер громади» вкрай необхідний для громади і для кожного окремого громадянина, який мешкає у невеликих населених пунктах.

Висновок

Треба зазначити, що в даному ракурсі важливим залишається питання щодо належного ступеня довіри громадян до поліцейських офіцерів громади, законності

та правомірності вирішення справ на їхній території. Разом із тим є необхідність налагодити координацію роботи поліцейських із територіальними громадами у врегулюванні конфлікту інтересів, що виникає чи може виникнути в їхній спільній діяльності. Крім того, з метою підвищення авторитету поліцейських та покращення правомірності процесуальних дій необхідно законодавчо визначити наказом МВС «Інструкцію з організації діяльності офіцера територіальної громади».

Список використаних джерел:

1. Про Національну Поліцію : Закон України від 01.01.2019 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/580-19> (дата звернення: 25.10.2019).
2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції : наказ МВС України від 28.07.2017 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1041-17> (дата звернення: 25.10.2019).
3. Офіційний сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua>.
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 01.05.2019 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.help/law/280/97-%D0%92%D0%A0/edition01.05.2019/page1> (дата звернення: 25.10.2019).
5. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 25.10.2019).
6. Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 10.10.2004 № 1177. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1361-04> (дата звернення: 25.10.2019).
7. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України : наказ МВС України від 15.11.2017 № 930. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1493-17> (дата звернення: 25.10.2019).

The article is devoted to legislative changes in the sphere of functioning of the executive power of Ukraine, which took place with changes in the structure of law enforcement bodies. Based on the systematic analysis, a conclusion was drawn about the cadre-dominant in the reform of the National Police, which significantly distinguishes it from the previous stages of reform.

The effectiveness of the project "Police Officer of the Community" and the improvement of the level of public confidence in the bodies of the National Police are examined as one of the key tasks - the implementation of the community of the right of every citizen to a fair executive body and one of the prerequisites for the existence of a democratic state and society. Since well-designed reform helps improve the interaction between law enforcement and local government and the replacement of district officers.

The project envisages the use of the Police in the new project. It is a member of the National Police of Ukraine and is responsible for maintaining inter-ministerial relations.

In this context, it is understood that the Police officer is the next step in the reform of the National Police of Ukraine. Her personal goal is to keep all the territorial authorities in charge of the officers, who will not only work on the territory of this grenade, but also live there. His main task will be orientate on the needs of local

settlement, to maintain a strong contact with the inhabitants, to provide security on the territory of the whole territory on a day-to-day basis, respond in timely manner to community demands and prevent the commission of offenses.

One of the most prominent pitches on this year is the lack of communication in the areas of rural settlement and the provision of a stable channel under the information in the areas of work of one and the same information-processing sub-department. However, the National Police of Ukraine are working about her decision now.

The article discusses what is meant by the phrase "community officer" and also reveals the functions, tasks, and powers that are assigned to it.

The initiation and dissemination of the Community Police Officer project involves the leadership of the Department of Preventive Action, the National Police Offices in the oblasts, representatives of the oblast authorities, the heads of the UGT, as well as representatives of the US Department of Justice's International Criminal Investigation Program (ICITAP).

Key words: law enforcement system, law enforcement reform, bodies of the National Police, law enforcement agencies, interaction, reforming of the law-enforcement system.

